

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК
08.11.2021

06-10- 103S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Редагування в ЗМІ		Editing in Media
Шифр за ОП	OK 24	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of education:
Галузь знань: Журналістика	06	Field of knowledge: Journalism
Спеціальність: Журналістика	061	Field of study: Journalism
Освітня програма: Журналістика		Educational Program: Journalism

Силабус навчальної дисципліни «**Редагування в ЗМІ**» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2021. 12 с.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/edu=5Fprograms/2019.html>

Розробник – Супрун Людмила Вікторівна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, професор кафедри журналістики та українознавства

Схвалено на засіданні кафедри журналістики та українознавства
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року

Завідувач кафедри – Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук,
доцент

Керівник освітньої програми – Супрун Володимир Миколайович, доктор
філологічних наук, професор кафедри журналістики та українознавства

Схвалено науково-методичною радою з якості навчально-наукового
інституту економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 2 вересня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту
економіки та менеджменту – Ковшун Наталія Едуардівна, доктор
економічних наук, професор

СЗ №-5850

© Супрун Л.В.,
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	«Журналістика»
Спеціальність	061 «Журналістика»
Рік навчання	2
Семестр	3
Кількість кредитів	6
Лекції	32 години
Практичні заняття	30 годин
Самостійна робота	118 годин
Курсова робота	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Супрун Людмила Вікторівна,
доктор наук із соціальних комунікацій, професор
професор кафедри журналістики та українознавства

Вікіситет
Як комунікувати
ORCID

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Супрун_Людмила_Вікторівна
L.v.suprun@nuwm.edu.ua
[0000-0002-9427-922X](https://orcid.org/0000-0002-9427-922X)

Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної
дисципліни,
мета та завдання

Навчальна дисципліна «**Редагування в ЗМІ**» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Журналістика» і передбачає вивчення проблем едитології, зумовлених об'єктом дисципліни, яким є редакційний процес, спрямований на якісну підготовку інформації для масової аудиторії. Трактуються редагування як наукова та навчальна дисципліна, з'ясовується їхній об'єкт, предмет та завдання. Розглядаються психологічні засади роботи редактора над текстом, особливості редакторського читання тексту, межі втручання редактора в текст. Розкриваються особливості редагування в різних засобах масової інформації та різножанрових журналістських творів. Класифікуються типові помилки в текстах ЗМІ та аналізуються види їх правки. Указується на макроструктурні та мікроструктурні помилки в ЗМІ. Наголошується на методиці редакторського оцінювання композиції рукопису, типових змістово-структурних, жанрово-стильових, мовних та композиційних помилках, технології редакторського аналізу рубрикації, доцільності заголовка, дотримання в тексті законів і норм логічного мислення, перевірки фактологічного матеріалу в журналістських текстах і завдання редактора під час їх аналізу.

Мета вивчення дисципліни – розкрити теоретико-методологічні засади редагування текстів ЗМІ, зокрема дати поняття про редакційний процес в ЗМІ та з'ясувати його функції.

Основні завдання:

1) ознайомити студентів з особливостями редакторського аналізу тексту як методу його об'єктивної характеристики й оцінки, а також визначення шляхів удосконалення рукопису в процесі його підготовки до друку;

2) сформувати уявлення про природу, причини і типи помилок у мовленнєвій діяльності журналіста, прийоми розпізнати їх та методи усунення;

3) забезпечити оволодіння методикою редагування: технологією підготовки редакторського висновку, різними видами правки (вчитування, доопрацювання, переробки, скорочення), прийомами аналізу тематичної, композиційної і логічної організації тексту, роботою з фактичним матеріалом;

4) розкрити особливості редагування текстів ЗМІ різних видів (друкованих та електронних) і жанрів.

Покликання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1619>

Компетентності

- ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою.
- ЗК 12. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

Програмні результати навчання

- ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.
- ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.
- ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.
- ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади основ редагування в ЗМІ

Тема 1. Тема 1. Вступ до курсу «Редагування в ЗМІ»

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Чотири аспекти актуальності курсу «Редагування в ЗМІ» та його практичне значення. Зміст курсу та його зв'язки з іншими навчальними дисциплінами. Мета і завдання курсу. Особливість об'єкта і предмета. Значення терміна *редактор*. Різновиди редакторської професії. Функціональні обов'язки головного, літературного, художнього і технічного редактора. Сфера застосування редакторських професій.

Тема 2. Редагування в ЗМІ як наукова й навчальна дисципліна

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Редагування в ЗМІ в системі теорії видавничої справи. Едитологія: структура змісту наукової дисципліни, її об'єкт і предмет, місце теорії редагування в едитології. Едитологія та едиторика. Абсолютизація терміна *літературне редагування* в радянські часи. Аспекти редагування та їхній зміст. Редагування в ЗМІ як суспільно-політична діяльність. Зміст терміна *літературне редагування* та його предмет у поглядах різних учених (М. Феллера, А. Капелюшного, В. Різуна, Н. Зелінської, М. Сенкевича та М. Тимошика, З. Партика, А. Мільчина, Е. Огара, Н. Зелінської, В. Терехової, М. Сікорського).

Тема 3. Редагування як суспільно-культурна професійна діяльність

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Природа літературного редагування. Акцептор дії як прояв комунікативної мети. Завдання й особливості редагування в різних засобах масової інформації. Мовець як автор. Відчуження твору від автора.

Тема 4. Редагування в ЗМІ в контексті історії видавничої справи

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Періодизація та етапи розвитку редагування. Виникнення редагування. Стагнація в редагуванні Відродження редагування. Період нагромадження фактів. Заснування теорії редагування. Класичне редагування. Комп'ютерне редагування. Становлення редагування в Україні.

Тема 5. Редактор і текст

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Текст як основний об'єкт редакторського аналізу. Ознаки тексту. Психологічні засади роботи редактора над текстом та їх потрактування в працях Р. Іванченка, В. Різуна, Н. Зелінської, К. Накорякової, М. Феллера. Психологічна спричиненість авторських помилок та фактори, що їх зумовлюють. Природа внутрішнього мовлення та помилки, спричинені перекладом внутрішнього мовлення на зовнішнє. Прийоми поглибленого розуміння тексту, що редагується. Межі втручання редактора в текст, їх психологічні основи. Поняття про редакторське читання тексту. Сутність першого, другого і третього редакторського читання тексту.

Тема 6. Редакційно-видавничий процес

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Характеристика учасників акту передачі повідомлень. Види редагування. Поняття про редакційно-видавничий процес та його етапи. Сутність і методологічні основи редагування як творчо-виробничого процесу. Термінологічна база. Галузі

	редагування. Аспекти редагування. Модель редагування. Механізми редакторської праці. Технологія редагування.		
Тема 7. Типологія помилок і шляхи їх усунення			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Відомості з історії девіатології як науки. Поняття про помилку/девіацію та їх види. Значущі і незначущі помилки. Класифікація помилок. Особливість журналістських девіацій. Шляхи усунення помилок. Реконструкція помилок реципієнтом.		
Тема 8. Редагування заголовка			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</i>		
	Поняття про заголовок текстів ЗМІ. Функції заголовків. Види газетних та журнальних заголовків. Архітектоніка газетного заголовка. Композиція заголовка. Рубрика як особливий вид заголовка. Типові помилки в заголовковій творчості журналіста.		
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти редакторської діяльності в ЗМІ			
Тема 9. Редакторський аналіз тексту: загальні поняття			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Два основні аспекти редагування. Зміст понять «аналіз твору», «редакторський аналіз тексту». Мета редакторського аналізу. Предмет редакторського аналізу. Редакторський аналіз і літературно-художня критика. Механізм процесів редакторського аналізу й оцінки тексту.		
Тема 10. Структура редакторського аналізу			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</i>		
	Структурна одиниця тексту, тривалість тексту. Вимоги до редакторської оцінки тексту. Перша площина редакторського аналізу (за одиницями тексту). Друга площина редакторського аналізу (за цілями аналітичних дій при оцінці авторського оригіналу). Третя площина редакторського аналізу (за якостями кожної одиниці тексту) (третя площина). Загальна схема редакторського аналізу й редагування. Ознайомлювальне, рецензентське, оцінне та шліфувальне й оздоблювальне редакторське читання рукопису. Читання. Практична реалізація висновків редакторського аналізу. Основні завдання правки. Найважливіші правила виправлення тексту. Види правки.		
Тема 11. Логічні засади редагування			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</i>		
	Чотири основні закони правильного мислення.		
Тема 12. Композиційні норми редагування			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Текст у єдності всіх його компонентів як предмет редакторського аналізу. Методика умовного членування тексту. Критерії виокремлення структурних одиниць тексту. Робота редактора над композицією рукопису. Особливості редакторського аналізу		

	структурних особливостей тексту. Методика оцінювання композиції рукопису. Правила побудови журналістського твору. Прийоми роботи редактора над композицією твору. Залежність композиції твору від жанру журналістського тексту та типу видання. Методика редакторської оцінки рубрикації. Типові змістово-структурні, жанрово-стильові та композиційні помилки.
Тема 13. Методика праці редактора над фактичним матеріалом	
	<i>Кількість годин:</i> <i>лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>
	Основи методики редакторської роботи над фактичним матеріалом. Факт – основа журналістського твору. Перевірка фактичного матеріалу – один з найважливіших етапів редакторської діяльності в ЗМІ. Типові фактичні помилки. Психологічні причини фактичних помилок. Фактологічні особливості журналістських текстів різних видів і завдання редактора під час їх аналізу. Види фактичного матеріалу. Редакційно-технічне оформлення цитат, числового матеріалу, дат, власних назв, скорочень.
Тема 14. Мовностилістичні особливості тексту в засобах масової інформації та завдання редактора	
	<i>Кількість годин:</i> <i>лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>
	Медіасофія й медіапрагматика. Мова засобів масової інформації. Місце медіалінгвістики в системі наук про ЗМІ. Вимоги до мови преси, телебачення й радіо. Редакторський аналіз мовностилістичних особливостей тексту в ЗМІ. Практика слововживання в сучасних українських ЗМІ та завдання редактора. Залежність мовностилістичних особливостей тексту від специфіки засобу масової інформації, від жанру твору, від типу видання, від мовного оточення автора. Типові помилки в мові ЗМІ. Причини їх виникнення та способи уникнення. Використання словників та довідників у праці редактора.
Тема 15. Галузеве редагування. Специфіка редагування газетно-журнальних видань	
	<i>Кількість годин:</i> <i>лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>
	Інформаційні норми. Юридичні норми. Етичні норми. Політичні та релігійні норми. Композиційні норми. Рубрикаційні норми. Логічні норми. Лінгвістичні норми. Психолінгвістичні норми. Видавничі норми. Ілюстраційні норми. Поліграфічні норми. Редакційно-видавнича діяльність на підсумковому етапі.
Тема 16. Норми редагування радіо-, телепрограм та інтернет-видань	
	<i>Кількість годин:</i> <i>лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</i>
	Особливості редагування радіопрограм. Радійний процес. Етапи редагування радіопрограм (авторський, редакційний, записувальний, монтувальний, розповсюджувальний, підсумковий). Норми редагування телепрограм. Норми редагування інтернет-видань. Новий тип ЗМІ. Веб-сторінки та їх види. Особливості редакційно-видавничої діяльності веб-редактора. Етапи: авторський, редакційний, конструювальний, тестувальний, оприлюднювальний, підсумковий.
Методи, технології навчання та викладання	Методи й форми навчання: лекція, індивідуальна і фронтальна бесіди, репродуктивна, евристична бесіди, спостереження, групова робота, круглий стіл, дискусія, засідання експертної групи, дебати, наукові доповіді, презентації, опрацювання наукової літератури, робота з підручником, масовокомунікаційною продукцією. Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні та ігрові.
Засоби	Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, програмне

навчання	забезпечення, дидактичні матеріали.															
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Для досягнення мети та реалізації завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно виконати модульні контрольні роботи. У підсумку вони можуть отримати такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60 балів – за поточну роботу; - 40 балів – за модульний контроль (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів), який може бути зараховано як підсумковий. <p>Усього – 100 балів.</p> <p>Шкала оцінювання з детальним розподілом балів за темами наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1619</p> <p>Модульні контрольні роботи проходять у формі тестування із застосуванням системи Moodle. У тесті 30 запитань різної складності:</p> <ul style="list-style-type: none"> рівень 1 – 20 запитань по 0,6 балів (12 балів), рівень 2 – 8 запитань по 0,66 балів (5,28 балів), рівень 3 – 2 запитання по 1,36 балів (2,72 балів). <p>Усього – 20 балів.</p> <p>Студенти можуть отримати додаткові бали за написання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових статей або тез з тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p> <p>Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість подання апеляції: http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>екзамен</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="3">зараховано</td> </tr> <tr> <td>74-89</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>60-73</td> <td>задовільно</td> </tr> <tr> <td>0-59</td> <td>незадовільно</td> <td>не зараховано</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		екзамен	залік	90 – 100	відмінно	зараховано	74-89	добре	60-73	задовільно	0-59	незадовільно	не зараховано
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою															
	екзамен	залік														
90 – 100	відмінно	зараховано														
74-89	добре															
60-73	задовільно															
0-59	незадовільно	не зараховано														
Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	<p>Навчальний курс «Редагування ЗМІ» є складовою частиною циклу дисциплін загальної (фундаментальної) та професійної (фахової) підготовки студентів за спеціальністю 061 «Журналістика». Його вивчення передбачає наявність системних та ґрунтовних знань з курсів «Українська мова в засобах масової комунікації», «Інформаційна журналістика», своєю чергою, дисципліна є базою для курсів «Аналітична журналістика», «Художньо-публіцистичні жанри», «Інтернет-журналістика», «Теле-, радіожурналістика».</p>															
Поєднання навчання та досліджень	<p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть написати та опублікувати наукові статті, тези з тематики курсу.</p> <p>В освітньому процесі використовуються наукові дослідження викладача курсу.</p>															
Інформаційні ресурси	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко Т. О. Літературне редагування; методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків, 2003. 32 с. 2. Зелінська Н. В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою тексту. К.: УМК ВО, 1989. 160 с. 3. Іванченко Р. Г. Літературне редагування: підручник. К.: Вища школа, 1983. 															

- 368 с. (Репринтне перевидання 2003 р., Парламентське вид-во).
4. Іванченко Р. Г. Адекватність розуміння і ясність тексту. К.: Т-во “Знання” України, 1991. 48 с.
 5. Капелюшний А. О. Стилїстика і редагування журналістських текстів. Львів: ПАІС, 2003. 344 с.
 6. Капелюшний А. О. Стилїстика і редагування. Львів: ПАІС, 2002. 576 с.
 7. Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки Н навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2011. 400 с.
 8. Крайнікова Т.С. Коректура: підручник. К.: Наша культура і наука, 2005. 251 с.
 9. Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Редагування в ЗМІ» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Галич В. М. Рівне : НУВГП, 2021. 45 с.
 10. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи. Львів: Афіша, 2006. 416с.
 11. Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації: конспект лекцій. Львів: Афіша, 2007. 104 с.
 13. Різун В. В. Літературне редагування. К.: Либідь, 1996. 240 с.
 14. Різун В. В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст: Теоретичні питання комунікації і тексту. К.: Київ. Ун-т, 1998. 336 с.
 15. Різун В. Основи комп'ютерного набору і коректури: підручник. К.: Либідь, 1993. 172 с.
 16. Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування : навч. посібник. К.: Наша культура і наука – концерн “Видавн. Дім Ін Юре”, 2004. 224 с.
 17. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця. К.: Наша культура і наука, 2005. С. 201-362.
 18. Шевченко В.Е. Режисура та архітектоніка видання : навчально-методичний комплекс для студентів Інституту журналістики Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. К. Інститут журналістики, 2004. 72 с.

Додаткова література

19. Антисуржик / за ред. О. Сербенської: навч. посібн. Львів: Апріорі, 2017. 304 с.
20. Антонова и др. Редакторская подготовка изданий: ученик. М., 2002. С. 23-144. (Главы 2, 3, 4, 5, 6).
21. Бессараб А.О. Редакційна підготовка наукового фахового періодичного видання на сучасному етапі. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2011. №1. С. 107–113
22. Блисковский З. Муки заголовка. М.: Книга, 1981. 110 с.
23. Бужинська Ю.О. Типологічна характеристика журнальних ділових видань. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2011. №2. С. 9–14.
24. Городенко Л. Системи верстки: навчальний посібник. К., 2006. 490 с.
25. Глушкова Т.В. До проблеми вивчення ідіостилію газетного видання. Наукові записки Інституту журналістики. 2005. Том 19. С. 15–19
26. Кириченко І. Кітч як зображальний засіб журналістики (за матеріалами львівської газети “Ратуша”). Українська журналістика: формування сучасного обличчя. Львів, 1993. С. 93–97.
27. Культура української мови: довідник / за ред. В. М. Русанівського. К.: Либідь, 1990. 304 с.
29. М'яснянкїна Л. Структурно-семантичні типи порівнянь у мові газети. Українська журналістика: формування сучасного обличчя. Львів, 1993. С. 80–85.
30. Мильчин А. Э. Культура издания, или Как не надо и как надо делать книги. М.: Логос, 2002. 224 с.
31. Мильчин А. Э. Издательский словарь-справочник. М.: Юристъ, 1998. 415 с
32. Мучник Б. С. Основы стилистики и редактирования. Ростов н / Д: Феникс,

1997. 478 с.
33. Накорякова К. М. Литературное редактирование информационных заметок: Учебно-методическое пособие. М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1990. 48 с.
 34. Накорякова К. М. Литературное редактирование материалов массовой информации. М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1994. 189 с.
 35. Особливості мови і стилю засобів масової інформації. К.: Вища школа, 1983. 152с. Памятная книга редактора. М.: Книга, 1998. 415 с.
 36. Тимошик М. Видавничий бізнес: Погляд журналіста, видавця, вченого. К.: Наша культура і наука, 2005. 326 с.
 37. Пономарів О. Д. Культура слова: Мовностилістичні поради. К.: Либідь, 1999. 240 с.
 38. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. К.: Либідь, 2013. 360 с.
 39. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. К., 2002. 392 с.
 40. Супрун В.М., Супрун Л.В. Лексичні інновації в мові засобів масової комунікації. *Журналістика, медіа служіння, медіаосвіта : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Буча, 18 жовтня 2017 р. : тези доповіді.* Київ : Міленіум, 2017. С. 25-27.
 41. Супрун Л.В. Мовна ментальність в оперативному полі соціальних комунікацій. *Журналістика та реклама: вектори взаємодії : тези доп. Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 19 березня 2029 р.) / за заг. ред. А.А. Мазаракі.* Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 201-204/
 42. Черниш Н. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань. Львів: Фенікс, 1998. 92 с.
 43. Шевченко В.Е. До питання термінології: вид і тип періодичного видання / В.Е. Шевченко. *Українське журналістикознавство.* Вип. 11. 2010 С. 29–37
 44. Шевченко В.Е. Етапи створення художнього обличчя видання. *Журналістика-2003: матеріали 5-ї Міжнародної науково-практичної конференції.* Вип. 5 / редкал.: В. П. Вараб'єу і інш. Мінск, 2003. С. 298–300.
 45. Шевченко В.Е. Заголовний комплекс сучасної молодіжної газети – важливий засіб її змістового спрямування. *Стиль і текст.* Випуск 2. 2001. С. 24-31
 46. Шевченко В.Е. Призначення та оформлення додатково-допоміжного тексту у неперіодичних та періодичних виданнях. *Редактор і видавець: науково-практичний збірник / гол. ред. М. С. Тимошик.* Число 1. К.: Ін-т журналістики, 2007. 216 с. С. 135–152.
 47. Шевченко В.Е. Режисюра як спосіб подання фактів у ЗМІ (на прикладі періодичних друкованих видань України). *Україна в євроатлантичному контексті. Гражданское общество и средства массовой информации. Пиар-деятельность в СМИ.* Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченко. Луганск.: Знання, 2004. С. 369–382.
 48. Шевченко В.Е. Стильові особливості оформлення сучасної преси. *Українська періодика: історія і сучасність.* НАН України. ЛНБ ім. Стефаніка. НДЦ періодики /за ред. М. М. Романюка. Л., 2003. С. 561–566.
 49. Шевченко В.Е. Системність у застосуванні декоративних елементів у сучасних періодичних виданнях. *Наукові записки Інституту журналістики.* 2002. Т. 9. С. 93–102.
 50. Шевченко В.Е. Складники мови архітектоніки газетно-журнального видання. *Стиль і текст.* 2000. Вип. 1. С. 188–193.
 51. Шевченко В.Е. Шрифтове оформлення видань. *Наукові записки Інституту журналістики.* 2005. Т. 18. 13–21.
 52. Шевченко В.Е. Система рубрикації газети – основа її архітектонічної організації . *Наукові записки Інституту журналістики.* 2003. Т. 13. С. 45–51
 53. Харитоненко О.І. Газетна рубрика в історії та сучасності: функції, види, традиції оформлення. *Держава та регіони. Науково-практичний журнал.* Серія: Соціальні комунікації. 2012. №3 (11). С. 101-106.
 54. Шевченко В.Е. Елементи оформлення сучасного газетного видання / В. Е.

- Шевченко // Наукові записки Інституту журналістики. 2000. Т. 1. С. 88–95.
55. Шевченко В.Е. Наукові записки Інституту журналістики. 2010. Том 38. С. 120.
56. Шевченко В.Е. Нові тенденції в ілюструванні сучасних газетних видань (на матеріалі газет «Урядовий кур'єр», «Голос України», «Демократична Україна»). Нові тенденції розвитку ЗМІ в посттоталітарний період/ за ред. А.Москаленка. К.: Центр вільної преси, 1999. С. 170-171.
57. Шевченко В.Е. Основні поняття, що визначають зовнішню форму друкованого видання: текст лекції для студентів Інституту журналістики. К.: Інститут журналістики, 2004. 28 с.
58. Шевченко В.Е. Композиція та архітектоніка друкованого видання. Київського національного університету. Серія: журналістика. Вип.8. К.: РВЦ «Київський університет», 2000. С. 70–75.
59. Шевченко В.Е. Оформлення сучасного газетного видання. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут журналістики / за заг. ред. В. В. Різуна. К., 2003. 344 с.
60. Українська мова і сучасність: зб. наук. праць. К.: НМК ВО, 1991. 156 с.
61. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. К.: Наукова думка, 2019.
62. Ярема С. М. Технічне редагування. К.: Ун-т «Україна», 2003. 284 с.
63. Яцимірська М. Культура мовлення – актуальна проблема нашого часу. Українська журналістика: формування сучасного обличчя. Львів, 1993. С. 88–93.

Інтернет-ресурси

64. Бібліотечний світ України. URL: [bhttp://www.ukrlibworld.kiev.ua](http://www.ukrlibworld.kiev.ua)
65. Електронна бібліотека України. URL: [uhttp://www.lib.com.ua](http://www.lib.com.ua)
66. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/methods/>
67. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>
68. Національна парламентська бібліотека. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>
69. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edc.ua/MySQL/page_lib.php.
70. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
71. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.ru.ua/>.
72. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL: <http://www.facebook.com/cbs.rivne/>.
73. Українська бібліотека. URL: <http://www.lib.org.ua>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перескладання модульних контролів здійснюється згідно з <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Оголошення стосовно дедлайнів складання та перескладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle

Правила академічної доброчесності	https://exam.nuwm.edu.ua/ За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент <u>позбавляється</u> подальшого права здавати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення. Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag
Вимоги до відвідування	Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/ Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/ Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	Щосеместрово студенти проходять онлайн-опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем цього курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. Процес опитування регулюється Порядком опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/17224/ За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання цієї та інших дисциплін. Результати опитування надсилають студентам.
Оновлення	З ініціативи викладача зміст цього курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у галузі. У викладанні цієї дисципліни враховано вимоги Закону України «Про вищу освіту», нормативні документи щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти та Стандарт вищої освіти України галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 «Журналістика», затверджений і введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 № 864. Студенти також можуть долучатися до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачеві.
Навчання осіб з інвалідністю	Документ стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступний за покликанням http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/ У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес цього курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача. Викладач та здобувачі вищої освіти з цієї освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Лектор

Супрун Л.В., доктор наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри журналістики та українознавства